

Participatieplan: Ontwikkелgebied Mjûmster Wei Bakkeveen

Opgesteld door: Gemeente Opsterland

(Jeroen ter Beek, Jan Wim Ensing, Herman Wind en Hiske de Schiffart)

Vastgesteld door B&W op 18 maart 2025

Onderwerp

Besluiten over welke wijze van participatie we inzetten voor het proces om te komen tot een nieuw Integraal Kind Centrum (IKC), gymzaal en woningbouw aan de Mjûmster Wei in Bakkeveen in het gebied van de voormalige basisschool De Oanrin, de gymzaal en basisschool 'Skoalle De Dúnwizer'.

Aanleiding

In de raadsvergadering van 30 september 2024 nam de gemeenteraad een motie aan waarbij het tweede punt van de motie betrekking heeft op participatie. Onder het tweede punt van de motie vraagt de gemeenteraad aan het college:

“...voor de lopende en toekomstige huisvestingsprojecten voor onderwijs tot de participatieverordening is vastgesteld, te sturen op een proces waarbij aan het begin van het project afspraken worden gemaakt over hoe de participatie plaatsvindt en binnen welke kaders deze participatie invloed heeft op het plan. Dit om de betrokkenheid van de omgeving te waarborgen;”

Vanaf schooljaar 2023-2024 zijn de twee basisscholen in Bakkeveen gefuseerd tot 'Skoalle De Dúnwizer'. In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2022 - 2035 (IHP) wordt uitgegaan van vervangende nieuwbouw in 2028 – 2029. Naast een nieuw te bouwen school is er ook ruimte voor het realiseren van een aantal woningen. Daarnaast ligt er ook een koppeling met het realiseren van een nieuwe gymzaal. Plaatselijk Belang Bakkeveen geeft aan graag mee te willen denken in het proces. Naast het Plaatselijk Belang is Stichting Comprix (schoolbestuur) een belangrijke stakeholder.

Probleemstelling

Sinds de beide basisscholen gefuseerd zijn tot Skoalle De Dúnwizer, is de school gehuisvest in het gebouw van voormalige basisschool CBS Betrouwen. De school gaat verder onder het bestuur van Stichting Comprix. Er staan sinds 2023 twee noodlokalen bij deze school om alle leerlingen op één locatie te kunnen huisvesten. Hiermee is Skoalle De Dúnwizer de tijdelijke huisvestingslocatie van de school tot de nieuwbouw gereed is. De voormalige basisschool (OBS De Oanrin) is eind 2024 gesloopt. Hiermee is een kavel met een maatschappelijke bestemming vrijgekomen.

In hetzelfde plangebied staat ook een gymzaal, die energetisch niet meer optimaal is en bouwtechnische veroudering vertoont. Deze gymzaal is in gebruik bij plaatselijke sportverenigingen én voor het bewegingsonderwijs van de kinderen van De Dúnwizer. Daarnaast ligt er een opgave omtrent woningbouw.

Het totale plangebied heeft een grootte van 3,6 hectare.

We hebben een aantal opgaven voor dit plangebied, te weten:

- Een nieuw te bouwen school (mogelijk IKC);
- Een nieuwe gymzaal, vrijstaand of aan de school gebouwd;
- Een aantal nieuw te bouwen woningen.

Het betreft een groot plangebied met verschillende voorzieningen en belanghebbenden. Wij hechten er waarde aan dat er gezamenlijk met de belanghebbenden een integrale afweging wordt gemaakt over het totale plangebied. Het doel is om te komen tot een locatiekeuze voor de school, gymzaal en woningbouw. Het doel van dit participatieplan is afspraken vast te leggen over het participatieproces.

Uitgangspunten

Voor het realiseren van een nieuwe school, al dan niet in combinatie met een gymzaal en de mogelijkheid om extra ruimte te realiseren ten behoeve van kinderopvang zijn twee mogelijke locaties binnen dit plangebied in beeld. Namelijk op de locatie van de voormalige basisschool De Oanrin of locatie van de huidige gymzaal.

Het bouwen op de huidige locatie van de school is geen realistische mogelijkheid in verband met de hoge (extra) kosten voor tijdelijke huisvesting.

Onderwijshuisvesting

Er is perspectief op de vervangende nieuwbouw van de basisschool in 2028 – 2029, conform het IHP. Het schoolbestuur kan in 2027 een voorbereidingskrediet aanvragen. Een ander aspect is dat de (particuliere/commerciële) kinderopvang momenteel geen permanente locatie heeft in het dorp. Plaatselijk Belang hecht er waarde aan dat er kinderopvang in Bakkeveen blijft. De gemeente onderschrijft het belang van de vorming van brede kindcentra (IKC), waarbij het doel is om één pedagogische en educatieve omgeving te realiseren voor 0 tot 13 jarigen. Het heeft de voorkeur om kindfuncties te integreren in een schoolgebouw, maar het betreft geen recht of plicht. De gemeente is faciliterend, het schoolbestuur en de kinderopvang zijn zelf verantwoordelijk.

Gymzaal

De huidige gymzaal is verouderd en aan het einde van zijn levensduur. Slechts het hoognodige onderhoud vindt nog plaats. Nieuwbouw verdient de voorkeur boven renovatie van het huidige gebouw of het vervoeren van leerlingen naar een nabijgelegen sportzaal. Mogelijk als onderdeel/aanbouw van de school.

Woningbouw

Een ander punt is dat vanuit het woningbouwprogramma een opgave ligt om woningen te bouwen, waaronder ook sociale huurwoningen in Bakkeveen. Het precieze aantal woningen zal worden afgestemd met de afdeling Wonen en is mede afhankelijk van de uiteindelijke locatiekeuze.

Randvoorwaarden

Deze ontwikkelingen in Bakkeveen vragen om een participatie vanuit het dorp en van het schoolbestuur. Daarbij dient tijdens de ontwikkeling rekening gehouden te worden met verschillende beleidsstukken zoals het watertakenprogramma, woningbouwprogramma en IHP. Daarnaast speelt wetgeving rondom stikstof, gezien de nabijheid van Natura2000-gebied een belangrijke rol.

Al in een vroeg stadium gaf Plaatselijk Belang Bakkeveen aan graag wensen in te brengen en mee te willen denken over het proces. Vanuit het dorpenbeleid en de participatievisie is het de bedoeling dat zowel Plaatselijk Belang als ook andere belanghebbenden gaan participeren in dergelijke processen. Hoewel deze beide beleidsstukken nog niet zijn vastgesteld door college en raad, hechten wij er wel waarde aan onze inwoners te laten participeren bij ontwikkelingen met een grote impact op de omgeving.

Visie

In het *Coalitieakkoord Opsterland 2022-2026 Mei-inoar foarút* staat het volgende:

“Voor de projecten, waarbij de gemeente een prominente rol speelt, stellen we vooraf kaders en maken we duidelijke afspraken over rollen en verantwoordelijkheden. Wij willen inwoners die het meest direct gevolgen ondervinden van een toekomstige ontwikkeling zo goed mogelijk betrekken bij gemeentelijke projecten. Bij initiatieven van derden zijn de initiatiefnemers zelf verantwoordelijk voor het betrekken van bijvoorbeeld omwonenden. We maken een verordening op basis van de participatieladder, waarin de spelregels staan voor de manier waarop inwoners en gemeente kunnen samenwerken.”

In de raadsvergadering van 30 september 2024 nam de raad een motie aan waarin zij het college opdracht geeft om totdat de participatieverordening is vastgesteld te sturen op een proces waarbij aan het begin van het project afspraken worden gemaakt over hoe de participatie plaatsvindt en binnen welke kaders deze participatie invloed heeft op het plan. Dus ook al voordat het participatiebeleid en dorpenbeleid zijn vastgesteld.

Er wordt inmiddels gewerkt aan een dorpenbeleid en aan een visie op inwonersparticipatie. De bedoeling is dat het dorpenbeleid in maart 2025 aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd. Inwonersparticipatie volgt later dit jaar.

Doel

Aan het begin van elk participatieplan maken wij heldere afspraken om een duidelijk proces te waarborgen. Zo weten inwoners, organisaties en ondernemers wat zij kunnen verwachten dan de gemeente en vice versa.

Raakvlakken andere onderwerpen

Het realiseren van een school of IKC met mogelijk een gymzaal heeft raakvlakken met Ontwikkeling Ruimtelijk Domein en Ontwikkeling Sociaal Domein. Dit geldt ook voor de realisatie van woningbouw. Vanwege de inrichting van de omgeving en de verkeersstromen heeft het ook raakvlakken met Fysiek Beheer en Uitvoering.

OGON afspraken

De ambtelijk opdrachtgever is Lian de Boer en de bestuurlijk opdrachtgever is Marcel van Opzeeland (Wonen). Vooruitlopend op het nog vast te stellen participatiebeleid is het een participatieproces waarvoor het College van B&W het participatieplan vaststelt. Het gaat om een domeinoverstijgend onderwerp. Het vastgestelde participatieplan wordt via een brief ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd.

Globale aanpak

Eén coördinerend ambtenaar vanuit de gemeente is zeer gewenst, zowel voor interne als externe communicatie. Adviseur ontwikkelinitiatieven (Herman Wind) is hiervoor de contactpersoon van de gemeente. Voor Bakkeveen is de voorzitter van Plaatselijk Belang de contactpersoon. De contactpersoon van Stichting Comprix wordt nader bepaald. Zij zorgen voor periodiek overleg, stemmen met elkaar af en informeren en consulteren eigen collega's, inwoners en externe partijen als dat nodig is.

Herman houdt de ambtelijk opdrachtgever en bestuurlijk opdrachtgever op de hoogte. De bestuurlijk opdrachtgever is tevens coördinerend wethouder. Hij is verantwoordelijk voor afstemming met de andere collegeleden.

Voor de ontwikkelinitiatieven Mjûmster Wei wordt één hoofdwerggroep gevormd voor het totale plangebied. Deze hoofdwerggroep bestaat uit maximaal 8 personen bestaande uit een afvaardiging van de gemeente Opsterland, PB en Stichting Comprix. Zij maken onderling afspraken over de verantwoordelijk voor het informeren en betrekken van het dorp en het communiceren met de inwoners. Nadat er een locatiekeuze is gemaakt worden er twee 'sub'-groepen gevormd, namelijk een werkgroep onderwijs en een werkgroep wonen. Per subgroep zit in ieder geval een afvaardiging vanuit Plaatselijk Belang.

Stakeholders en inspraak

Dit participatieplan richt zich op het participatieproces rondom de locatiekeuze voor het realiseren van een schoolgebouw (IKC), een gymzaal en woningen. Plaatselijk Belang Bakkeveen en Stichting Comprix zijn stakeholders gedurende dit proces. Plaatselijk Belang zorgt voor afstemming met de omwonenden van het plangebied.

Voor iedere ontwikkeling waarin participatie een rol speelt, kijken we naar de participatieladder.¹ Door met elkaar te bepalen op welke trede van de participatieladder het dorp staat, kunnen we aan de voorkant afspraken met elkaar maken en weten we wat we van elkaar kunnen verwachten.

Plaatselijk Belang Bakkeveen geeft in gesprekken met de gemeente aan dat zij graag willen meedenken, niet meebeslissen. Een gesprek met Stichting Comprix heeft inmiddels ook plaatsgevonden, en ook zij willen participeren. De regie voor het proces ligt bij de gemeente. De partijen mogen hun oplossingen en voorstellen aandragen, maar de gemeente is verantwoordelijk en kan besluiten hiervan af te wijken.

Zodra het participatieplan is vastgesteld volgt een eerste bijeenkomst met Gemeente Opsterland en de hoofdwerggroep voor het vlekkenplan, waar Plaatselijk Belang en Comprix deel van uitmaken. Voor de vervangende bouw van de school wordt verder ingezoomd op twee locaties, namelijk (1) locatie gymzaal en (2) locatie voormalige basisschool De Oanrin. De huidige locatie van Skoalle De Dúnwizer is afgefallen als mogelijke locatiekeuze door de hoge kosten voor tijdelijke huisvesting. Middels een hoofdwerggroep worden de voor- en nadelen van de resterende twee locaties verder bekeken, ook ten aanzien van de gymzaal en woningen.

Tijdsplanning

2025: Interne afstemming en locatiekeuze

2027: aanvraag voorbereidingskrediet

2027: start ruimtelijke proces

2029: realisatie nieuwe school

Monitoren en evalueren

Het participatieproces wordt geëvalueerd.

¹ Zie bijlage

